

længere, naar de faae October Maaned med, men jeg paaftaaer kun, at naar de alligevel ikke komme i Skole i October Maaned, om de end blive mulktrede, saa kunne vi ligesaa godt sige, at det ikke skal være en Lovovertrædelse. Jeg antager det er en meget mislig Stilling, vi ere i som Lovgivere, naar Befolkningen, ja selv Børnene lige fra deres Ungdom skulle vænnes til at sige: „Vi bryde os ikke om, hvad der staaer i Loven, naar vi kun kunne betale vore 3 $\frac{1}{2}$ daglig i Mulkt“. Naar vi vænne Folk til paa den Maade at betragte Lovgivningen, troer jeg, at vi gjøre meget stor Skade, hvormod vi netop skulle gaae frem saaledes, at naar Forholdene i vort Folk og i vort Land ere af en saadan Bestaafenhed, som vi see, at de i dette Tilfælde ere paa mange Steder i Riget, at de gjøre Forandringer absolut nødvendige, at saa træder Lovgivningsmagten til og afhjælper de bestaaende Ulemper. Mit Lovforslag er ikke affattet saaledes, at det siger, at Loven af 2den Mai 1855 skal have en saadan Udvidelse, at October Maaned heller ikke skal anvendes til Underviisning, men det gaaer kun ud paa, at paa de Steder i Landet, hvor Forholdene gjøre det nødvendigt, at Børnene i October Maaned benyttes til Agerbruget, der skal man overlade det til Sognesforstanderskaberne som dem, der kjende de enkelte stedlige Forhold, at afgjøre det Spørgsmaal: skulle vi paalægge Børnene at gaae i Skole i October Maaned og mulktre dem, hvis de undlade det, eller ikke? I den Deel af Landet, hvor jeg boer, har jeg seet og seer hver Dag, at det er aldeles umuligt, at der kan være Tanke eller Tale om en ordentlig Skolegang i October Maaned — man kan nok mulktre Børnene, det følger af sig selv, men deres Forældre og Huusbønder kunne ikke lade deres Kartofler ligge i Jorden.

Gomard: Jeg kan dog ikke være ganske enig med den ærede næstforegaaende Taler i, at det er temmelig ligegyldigt, enten det stillede Endringsforslag vedtages eller ikke; det forekommer mig at være sømmeligt, at hvor man vil have Skoletiden forandret, der maa man ogsaa blive enig med Læreren derom. — Hvad angaaer den sidste Deel af det egentlige

Lovforslag, da forekommer det mig, at det ikke er en ganske heldig Bestemmelse, naar det hedder, at Skolegangen om Sommeren i „Mai, Juni og Juli skal begynde Kl. 6 om Morgenen, hvor Saadant ønskes af Forældre eller Børgere i Skoledistrictet“; der er nemlig slet ikke udtalt, om det skal være samtlige Forældre eller Børgere, eller om det blot skal være en Majoritet af dem. Lader os forudsætte, at det var en Majoritet, som tog en saadan Bestemmelse, skulde den saa være den afgjørende, og skulde Minoriteten, som maatte næsten var ligesaa stor som Majoriteten — saa enten blive tvungne til at lade deres Børn gaae i Skole paa en Tid, hvor det ikke passede dem, eller mulktrede, fordi de lode dem blive borte? Jeg troer ikke, at det er rigtigt saaledes blot i Almindelighed at udtale, at det overlades til Forældre eller Børgere uden nærmere at bestemme hvorledes. Dengang man vedtog Forandringen i Anordningen om Confirmation, da heed det, at den skulde indføres to Gange om Aaret der, hvor Majoriteten af Familiefædrene i Sognet vare enige derom; der har man altsaa opstillet en positiv Bestemmelse, men her siges det blot aldeles vagt: „naar det ønskes af Forældre eller Børgere“. Jeg troer, at det er en meget uheldig Maade at udtrykke en saadan Bestemmelse paa, som, hvis den bliver til Lov, vistnok vil foraarsage en heel Deel Uleilighed.

Fischer: Jeg skal blot tillade mig at rette et Spørgsmaal til den ærede Forslagsstiller. Dersom nu det foreliggende Forslag maatte blive til Lov og det altsaa i Fremtiden ikke gjøres Børnene af ældste Klasse til Pligt at gaae i Skole i October Maaned, og det da efter nogen Tids Forløb maatte vise sig, at Børnenes Forældre eller Børgere, f. Ex. i den Egn, hvorfra den ærede Rigsdagsmand er, sige: „Ja, nu ere vi kjede af den Lov, den er ikke stort bedre end f. Ex. Placaten af 1814, vi ville derfor ikke længere bryde os om den, og derfor ville vi lade Børnene blive borte ogsaa i November Maaned med“, vil saa den ærede Rigsdagsmand atter komme med et Forslag om, at Børnene paa Grund af, at de nu blive borte i November Maaned med, bør